

بررسی فراوانی افسردگی و ارتباط آن با ویژگیهای اجتماعی و تحصیلی دانشجویان مقاطع مختلف پزشکی دانشکده پزشکی مشهد

سعید قانعی مطلق^۱ ، نبی شریعتی فر^۲ ، علی محمد پور^۳

چکیده

مقدمه و اهداف: اختلالات خلقی بخصوص اختلال افسردگی یکی از اختلالات شایع روانپردازی می‌باشد که به علت تاثیر قابل توجه آن بر موقوفیت‌های تحصیلی و خانوادگی و کارهای اجتماعی از اهمیت بالایی برخوردار می‌باشد لذا این مطالعه با هدف تعیین فراوانی افسردگی در دانشجویان مقاطع مختلف رشته پزشکی دانشکده پزشکی مشهد و ارتباط برخی عوامل متغیر با این اختلال ، انجام شده است.

مواد و روش کار: این پژوهش از نوع توصیفی تحلیلی و مقطعي می‌باشد که جهت انجام آن ۳۵۴ نفر دانشجویی پزشکی از مقاطع مختلف تحصیلی و از هر دو جنس بطور تصادفی انتخاب شوند . ابزار پژوهش پرسنامه‌ای شامل دو قسمت بوده است :

۱- قسمت اول : شامل مشخصات فردی و دموگرافیک نمونه‌های پژوهش

۲- قسمت دوم : پرسنامه بک^۴ که جهت تشخیص شدت افسردگی مورد استفاده قرار گرفت .

اطلاعات بدست آمده با استفاده از رایانه و نرم افزارهای مناسب (SPSS) و با کمک آزمون‌های آماری مجدد کاری و آنالیز واریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت .

نتایج : بر اساس بانه‌های پژوهش از کل افراد تحت بررسی ۱۱۴ (۴۴/۹٪) نفر خاتمه و ۱۴۰ (۵۵/۱٪) نفر آغاز بودند .

۴/۲۴٪ آنان در مقطع علوم پایه ، ۲/۳۲٪ در مقطع فنی‌پویا تولوژی ، ۵/۲۹٪ در مقطع کارآموزی ۸/۲۲٪ در مقطع کارورزی مشغول به تحصیل بودند .

توزیع فراوانی شدت افسردگی با توجه به مقطع تحصیلی به صورت زیر بود : در مقطع علوم پایه در ۹/۱٪ موارد افسردگی مشاهده می‌شد ، در مقطع فنی‌پویا تولوژی در ۷/۴٪ و در مقطع کارآموزی فراوانی افسردگی ۳/۲٪ بود ، در مقطع کارورزی این فراوانی به ۲/۴٪ رسیده بود .

در مجموع شدت افسردگی با مقطع تحصیلی میزان تحصیلات پدر و مادر ، نوع ارتباط والدین با فرزندان ، میزان امید به آینده شغلی ، وضعیت اقتصادی ، سابقه افسردگی در خویشاوندان درجه یک و قبولی در رشته پزشکی از نظر آماری ارتباط معنی داری داشت . (p<0/۰۵)

بحث و نتیجه گیری : با توجه به نتایج این پژوهش افسردگی با درجات مختلف در دانشجویان وجود داشت و در دانشجویان زن و افراد متاهل بیش از آقایان و دانشجویان مجرد بود . علاوه بر آن شرایطی چون نوع ارتباط والدین ، نگرش به آینده شغل ، سابقه افسردگی در خویشاوندان درجه بک و مراحل پایانی دوره تحصیلی بر شیوع و شدت افسردگی تأثیر گذار بوده بر شادابی و پیشرفت تحصیلی این قشر آینده ساز کشور اثر منظی می‌گذارد . لذا توجه به این امر به ویژه افراد در معرض خطر و تقویت بخششای مشاوره و حمایت دانشجویان مشغول به تحصیل در دانشکده‌ها بیش از پیش پیشنهاد می‌گردد .

واژه‌های کلیدی : دانشجویان پزشکی ، افسردگی ، مشهد

۱- پزشک عمومی ، رئیس اداره نظارت بر درمان دانشکده علوم پزشکی

۲- داروساز ، مدیر غذا و داروی دانشکده علوم پزشکی گناباد

۳- کارشناس ارشد پرستاری ، عضو هیات علمی دانشکده علوم پزشکی گناباد

مقدمه:

معضل را مورد بررسی و ارزیابی قرار داده تا با جلب توجه مسئولین محترم در رده های مختلف دانشگاهی و کشوری شاید بتوانیم با فراهم کردن محیطی مناسب و بستری شایسته برای تحصیل دانشجویان که افراد تحبیه و برگزیده جامعه و آینده سازان میهن اسلامی می باشند، امکان رشد و نموشان را با جسم و روانی سالم فراهم آوریم، باشد که در نتیجه آن شاهد توسعه و ترقی میهن اسلامی خویش باشیم.

مواد و روش کار :

این پژوهش از نوع توصیفی - تحلیلی و مقطعی می باشد که در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی مشهد با هدف کلی بررسی شیوه افسردگی در دانشجویان پزشکی در مقاطع مختلف تحصیلی و ارتباط با فاکتورهای زمینه ای و مشخصات فردی و تحصیلی آنان انجام گرفت.

نمونه پژوهش شامل ۳۵۰ نفر از دانشجویان پزشکی بودند که بطور تصادفی از مقاطع مختلف تحصیلی از هر دو جنس مذکور و موئث انتخاب شدند، اما تعداد زیادی از آنان پرسشنامه را عودت نداده یا بطور ناقص پاسخ داده بودند که در نهایت پس از حذف موارد ناقص ۲۵۴ مورد پرسشنامه کامل مورد استفاده قرار گرفت. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه ای شامل دو قسمت بود:

قسمت اول شامل مشخصات فرد پاسخ دهنده و ضعیت خانواده، ارتباط والدین با یکدیگر و با فرزندان، ارتباط همسر با فرد پاسخگو، وضعیت اقتصادی، تحصیلی و مواردی چون سابقه افسردگی در نزدیکان یا سابقه فوت در یکساله اخیر درخواشوندان.

قسمت دوم شامل پرسشنامه بیک، جهت بررسی شدت افسردگی در فرد پاسخ دهنده.

پرسشنامه ها بدون اطلاع قبلی پاسخ دهنده گان و بطور همزمان در اختیار آنان قرار داده شده و پس از جمع آوری داده ها با استفاده از نرم افزارهای مناسب آماری (SPSS) و آزمون های مجدور کای و آنالیز واریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج :

یافته های پژوهش نشان می دهند که ۱/۵۵٪ از افراد تحت مطالعه مرد ۹٪/۴۶ زن می باشند.

افسردگی یکی از بیماریهای نسبتاً شایع در جوامع مختلف بشری می باشد. توسعه زندگی انسان و توانمندی او در استفاده بیشتر از منابع طبیعی و صنعت اگرچه رفاه بیشتری را در مقایسه با جوامع قدیم تر فراهم ساخته است، اما به واسطه پیچیدگی رابطه انسان با صنعت و روابط بشری در قرن حاضر اختلالات روانی از جمله افسردگی شیوع بیشتری داشته است، به طوری که امروزه یکی از مسائل اصلی فرامدرنیسم همین اختلالات می باشد. از سوی دیگر هر چه میزان علم و آگاهی انسان فزونی می باید و او را بیشتر درگیر مسائل اجتماعی و عاطفی می نماید، به همان میزان روح و روان او نیز بیشتر متأثر گردیده در معرض اختلالات روانی قرار می گیرد.

اختلافات نه تنها خود می تواند زانیده نوع زندگی انسان و روابط حاکم بر جامعه بشری و به ویژه محصول زندگی صنعتی باشد، بلکه هنگامی که ایجاد گردیده به طور مستقیم خود بر توانایی ها و نوع زندگی انسان اثر گذارد و او را در چرخه معیوبی قرار می دهد که چنانچه مورد توجه و مداوا قرار نگیرد بهره مندی خود از حیات را که حقیقایبا برای او می باشد از دست خواهد داد.

سالیانی است که در جوامع دانشگاهی به ویژه در میان دانشجویان صحبت از دلسردی و کاهش انگیزه و گاه در ابعاد شدید تر آن کسالت و خمودگی سخنی رایج می باشد که مسافرانه مورد غلت و کم توجهی نیز قرار گرفته است.

بروز این اختلالات بویژه افسردگی نه تنها از کارآیی نسل جوان و تحصیلکرده مملکت خواهد کاست، بلکه سبب کاهش شادابی و طراوت جوانان دانشگاهی می گردد که به نوبه خود نه تنها معضلات اجتماعی و سیاسی عظیمی را ایجاد خواهد نمود، بلکه همچنین پیشرفت توسعه و ترقی آینده کشور ما را نیز به مخاطره خواهد انداخت.

Archive of SID

جدول شماره ۱: توزیع فراوانی دانشجویان تحت مطالعه بر حسب جنس

درصد	تعداد	جنس
۵۵/۱	۱۴۰	مرد
۴۴/۹	۱۱۴	زن
۱۰۰	۲۵۴	جمع

میانگین سن دانشجویان ۲۳/۲۵ سال، کمترین سن ۱۷ و بیشترین سن در آن ۳۶ سال می باشد. تنها ۳٪ از افراد تحت مطالعه بالای ۳۰ سال سن داشتند.

درباره ارتباط پدر و مادر با دانشجویان در ۹۰٪ ارتباط با فرزندان خوب و عالی ذکر شده است.

ارتباط همسر با دانشجو در ۶۶٪ موارد عالی و در ۳۴٪ خوب و در ۳/۶ موارد متوسط ذکر شده است. تنها ۶٪ از دانشجویان وضعیت اقتصادی خود را نامطلوب و ۹۶٪ خوب و متوسط ذکر کرده اند. از دانشجویان تحت مطالعه ۲۷٪ ساکن خوابگاهها و ۵۲٪ با والدین و ۱۴٪ با همسر زندگی می کردند.

دانشجویان بسیار امیدوار به آینده شغلی و ۳٪ ناامید بوده اند.

۸٪ از دانشجویان سابقه افسردگی در اقام خود را ذکر کرده اند.

۸٪ از دانشجویان برای تأمین مخارج زندگی مجبور به کار در هنگام تحصیل می باشند.

از دانشجویان تحت مطالعه ۵۹٪ بومی مشهد و ۴۰٪ غیر بومی بودند.

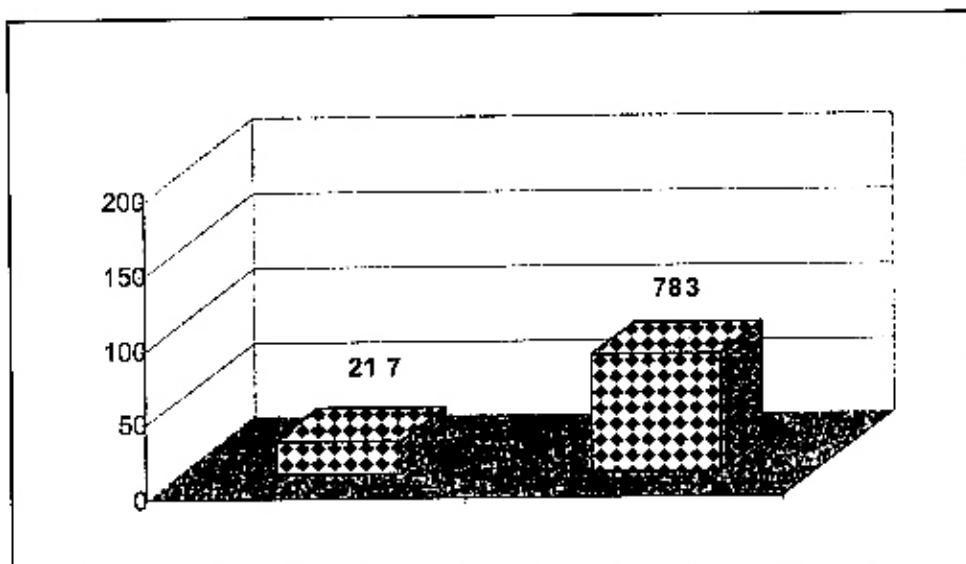
در ۱۷٪ دانشجویان مورد مطالعه پدر فوت شده و در ۸۲٪ موارد پدر زنده و تنها ۴٪ درصد موارد والدین طلاق گرفته بودند.

در ۳۲٪ از دانشجویان تحصیلات پدر تا دبیلم و ۴۰٪ آنها پدر تحصیلات عالیه داشت. مقطع تحصیلی دانشجویان در جدول شماره ۲ آمده است.

جدول شماره ۲ - توزیع فراوانی مقطع تحصیلی دانشجویان مورد مطالعه

درصد	تعداد	تحصیلات
۲۴/۴	۶۳	علوم پایه
۲۳/۲	۵۹	فیزیوپاتولوژی
۲۹/۵	۷۵	کارآموزی
۲۲/۸	۵۸	کارورزی
۱۰۰	۲۵۴	کل

از دانشجویان مورد مطالعه ۳/۷۸٪ آنها مجرد و ۷/۳۱٪ متأهل بودند. همچنین از نظر مقطع تحصیلی ۶/۲۴٪ علوم پایه، ۳/۲۳٪ دوره فیزیوپاتولوژی بودند. ۵/۲۹ درصد آنان دوران کارآموزی و ۸/۲۳ درصد آنها دوره کارورزی را می گذرانند.

نمودار ۱-توزیع فراوانی دانشجویان تحت مطالعه بر حسب وضعیت تاحل

با توجه به نتایج بدست آمده $51/9\%$ از دانشجویان تحت مطالعه دارای معدل 15 تا 17 و $15/2\%$ دارای معدل کمتر از 15 یا قرم مشروطی بودند. و بر اساس یافته های این بررسی $89/1\%$ از دانشجویان تحت مطالعه، محیط آموزشی شامل دانشکده پزشکی و بیمارستان را در تشدید اختلالات روحی و روانی خود مؤثر دانسته اند.

جدول شماره ۲: توزیع فراوانی دانشجویان مورد مطالعه بر حسب شدت افسردگی با توجه به آزمون بک

فرابانی	تعداد	درصد
عدم افسردگی	۱۶۰	۶۳
ضعیف	۶۸	۲۶
متوسط	۲۲	۹/۵
شدید	۴	٪۷
جمع	۲۵۴	۱۰۰

با توجه به جدول فوق 63% دانشجویان فاقد افسردگی و سایر آنان در جاتی از افسردگی خفیف تا شدید داشته اند.

بحث و نتیجه گیری:

طبق برخی مطالعات افسردگی در افرادی که هرگز ازدواج نکرده است بیشتر از حد معمول دیده نمی شود^(۵) ولی در کسانیکه طلاق گرفته اند، بیشتر گزارش شده است. هر چند برخی کتب مرجع افسردگی را در افراد مجرد بیشتر از افراد متاهل ذکر می نمایند^(۶).

همچنین فراوانی افسردگی در افراد متاهل $38/2\%$ و در افراد مجرد اند کی بالاتر یعنی $41/5\%$ گزارش شده است^(۷).

در مطالعه ما، فراوانی افسردگی در دانشجویان متاهل $45/3\%$ و در دانشجویان مجرد $33/3\%$ بدست آمده است که در این بین $11/9\%$ از دانشجویان متاهل افسردگی متوسط داشته اند و افسردگی متوسط در $8/2\%$ از دانشجویان مجرد دیده نی شود.

در مطالعه ما توزیع فراوانی افسردگی در مقاطع متفاوت با توجه به جنس $35/5\%$ برای مردان و $36/6\%$ برای خانم ها بدست آمده است که به تفکیک شدت افسردگی آقایان $34/6\%$ در برابر $30/4\%$ خانم ها دچار افسردگی خفیف و $10/9\%$ مردان در مقابل $6/3\%$ زنان دچار افسردگی متوسط بوده اند. در این مطالعه شدت افسردگی با جنس (با ضریب اطمینان 7.95) هیچگونه ارتباط معنی داری ندارد.

در مطالعه ما توزیع فراوانی افسردگی در مقاطع متفاوت با توجه به جنس $35/5\%$ برای مردان و $36/6\%$ برای خانم ها بدست آمده است که به تفکیک شدت افسردگی آقایان $34/6\%$ در برابر $30/4\%$ خانم ها دچار افسردگی خفیف و $10/9\%$ مردان در مقابل $6/3\%$ زنان دچار افسردگی متوسط بوده اند. در این مطالعه شدت افسردگی با جنس (با ضریب اطمینان 7.95) هیچگونه ارتباط معنی داری ندارد.

کشیک های متفاوت و امتحانات پیاپی مواجه می شود و از طرفی امید به آینده شغلی را در این محیط به دلیل مواجه شدن با واقعیت به میزان زیادی از دست می دهد که خود باعث افزایش قابل توجه در فراوانی افسردگی در این دوره می شود.

رابطه معنی دار ارتباط والدین با فرزند و افسردگی هم در کمب متفاوت به عنوان یک فاکتور مستقل بیان نشده است ولی از میزان صیغت والدین به همینگر و فرزندان به عنوان عاملی که بر سایر عوامل سبب شناختی مثل میزان مشکلات اخیر و حمایت اجتماعی تاثیر می گذارد یاد شده است. (۶)

در تحقیق مایز افسردگی با ارتباط والدین با فرزندان از نظر آماری ارتباط معنی داری را داشته است

با توجه به رقم قابل توجه فراوانی افسردگی در میان دانشجویان مورد مطالعه و با در نظر گرفتن این نکته که افسردگی نه تنها توانایی فرد را برای تحصیل علم و دانش به خطر می اندازد بلکه سبب کسالت و کاسته شدن از انرژی جسمی و روانی او نیز می گردد که در تجربه می تواند، باعث کاهش بازده و توانمندی های او شود، ضروری و لازم است تا تمامی مسئولیون از کلیه امکانات، جهت رفع این مفضل بزرگ بهره جویند و بجای پرورش نسلی کم توان کسل و کم تحرک با بینه علمی کم، جوانان عالم، پیر انرژی و فعلای را برای ساختن ایرانی آباد مستقل و آزاد پرورش داده و به جامعه تقدیم نمایند.

در این راستا و با توجه به مطالعه انجام شده چند پیشنهاد زیر در فراهم آوردن معیطی مناسب برای تامین و حفظ سلامت روانی دانشجویان مطرح می گردد.

- دانشجویان در ابتدای ورود به دانشگاه مورد ارزیابی روانی قرار گرفته و در صورت وجود هر نوع اختلال روانی قابل توجهی توسط مراکز مشاوره دانشگاه به طور مستمر و دائم تحت نظر و راهنمایی و در صورت لزوم درمان قرار گیرند.

مراکز مشاوره دانشگاه قابل گردیده، در این مراکز از افراد متخصص و آگاه به مسائل دانشجویی و آموزشی استفاده گردد. این مراکز به جای بر خود انفعالی با مسائل دانشجویان تنشی فعلی داشته و با حضور در میان دانشجویان بیشتر با مشکلات ایشان آشنا گرددند.

- اساتید محترم با تکیه بر تجربه و روش های جدید آموزشی و شیوه های نوین اداره کلاس های درسی، ضمن برقراری ارتباطی صمیمانه تر با دانشجویان، شوق و اشتیاق ایشان را برای تحصیل علم افزون نموده و با مشارکت بیشتر آنها در کلاس های درس و فراهم آوردن محیط های درسی شاد و فعلی در سلامت روانی فرزندان خود کوشش نمایند.

- مسئولین محترم دانشگاه با اختصاص بودجه مستقیم در رفع مشکلات مالی دانشجویان و همچنین بوجود محیط های درسی و زندگی

در مقاله فوق الذکر فراوانی افسردگی در دانشجویان بوسی ۱/۷۰٪ و در افراد غیر بومی ۵/۳۱٪ گزارش شده است. (۷)

در مطالعه ماتوزیع فراوانی افسردگی ۵/۳۳٪ در افراد بومی و ۱۵/۴۲٪ در افراد غیر بومی دیده می شود.

در مطالعات ECA خطر اختلال افسردگی را برای خانواده کسی که اخلاق افسردگی دارد، حدود ۱۵-۱۰٪ ذکر می نماید. یعنی به وضوح افسردگی در خانواده فرد افسرده فراوان تر دیده می شود. در مطالعه ماتوزیع فراوانی افسردگی در دانشجویان که سابقه افسردگی در خویشان را نداشته اند ۹/۲۸٪ بوده است در حالیکه توزیع فراوانی در دانشجویانی که سابقه افسردگی را در خویشان درجه یک خود گزارش کرده اند به ۹/۵۶٪ افزایش یافته است و این رقم در کسانی که سابقه افسردگی را در اقوام در جه ۲ خود ذکر نموده اند به ۹/۳۶٪ تقلیل پیدا کرده است که خود نشان دهنده ارتباط افسردگی با رابطه فامیلی می باشد (۸).

در مطالعه ماتوزیع بر موارد فوق الذکر بین افسردگی با مقطع تحصیلی دانشجو، میزان تحصیل پدر و مادر. نوع ارتباط والدین با فرزندان، میزان امید به آینده شغلی و همچنین تاثیر قبولی در رشته پژوهشی بر روی روحیه و روان فرد رابطه دیده شده است.

در مورد رابطه افسردگی با مقطع تحصیلی دانشجویان چنانکه دیدیم افسردگی در مقطع علوم پایه حدود ۹/۴٪ بود که در مقطع فیزیوپاتولوژی این فراوانی به ۷/۴۰٪ می رسد، این افزایش می تواند تا حدی بعثت انگیز باشد. در مورد یکی از احتمالات افزایش چشمگیر این فراوانی می توان چنین اظهار نظر نمود که دانشجو در ابتدای ورود به محیط جدید وجدایی از محیط مدرسه امیدوار و خوشحال می باشد. لذا در دوره علوم پایه فراوانی افسردگی کم می باشد ولی باگذشت زمان و ورود به فیزیوپاتولوژی که با دروس ضرفاً تصوری مواجه می شود و همین امر او را به میزان چشمگیری دچار افسردگی می نماید.

در مقطع کار آموزی که به محیط بیمارستان و بخش های آن وارد می شود فراوانی افسردگی به ۳۲٪ می رسد که کاهش چشمگیری دارد و می توان آنرا به محیط جدید نسبت داد.

ولی پس از حدود ۲ سال دوباره فراوانی افسردگی افزایش چشمگیری دارد یعنی در دوره کارروزی این فراوانی به ۳۸/۳٪ می رسد که این افزایش می تواند به چند دلیل باشد.

یکی یکنواختی محیط که دوباره اثر خودش را می گذارد هر چند که در مرحله جدید، کار جدیدی به دانشجو واگذار شده است و اثر یکنواختی محیط را تا حدودی کم رنگ می کند. دوم خستگی های پیاپی دانشجویی که با سعی فراوان نمره امتحان پیره انترنی را آورده است، باید پس از این موضوع وارد بخش شده بیش از حد با کار

Archive of SID

- پیشنهاد می شود موسسات آموزشی با برگزاری جشن های تقدیر و تشويق دانشجویان برجسته ، فعال و ممتاز سبب تحریک و ترغیب دانشجویان به علم اندوزی و ایجاد این تفکر که سرمه از ناسره باز شناخته می شود و تلاش دانشجویان بی پاداش نمی ماند گردد.

- مناسب است مسئولین آموزشی دانشجویان را که چار مشکل و رکود آموزشی می باشند از طریق ارتباط و هماهنگی با مرآکر مشاوره آموزشی تحت نظرارت دائمی قرار داده و برنامه درسی و آموزشی ایشان را به گونه ای طراحی نمایند که از فشار درسی آنها کاسته شده و احتمال موفقیت تحصیلی آنها بیشتر شود.

تقدیر و تشکر :

بدینویسیله از کلیه مسئولین محترم دانشکده پزشکی مشهد ، دانشجویان شرکت کننده در این پژوهش و همکاری صمیمانه واحدهای مختلف به ویژه کتابخانه سپاسگزاری بعمل می آید .

نظیر کلاسهای درسی و خوابگاهها کوشش نمایند و محیطهای شاد و شادابی را برای ایشان فراهم آورند .

مسئولین محترم با توجه بیشتر به علم ، دانش و دانشجویان و رفع نیازهای قشر تحصیلکرده ، امید بیشتری را به آینده شغلی و زندگی در ایشان ایجاد نمایند .

- نهادی مسئول در دانشگاه با درک نیازهای روز تلاش نماید تا دانشجویان را بیشتر با فرهنگ اسلامی و فرهنگ و ادبیات ایران آشنا نمایند و گرایش را به سوی عشق و عرفان افزون نمایند .

- مسئولین محترم و همچنین نهادها و انجمن های مختلف دانشگاهی و دانشجویی تلاش نمایند ، با فراهم آوردن مشارکت بیشتر دانشجویان ، با برگزاری معافل و مجالس علمی ، ادبی و ... و همچنین تاسیس انجمن های مختلف و چاپ نشریات متعدد دانشجویی و موارد مشابه امکان مشارکت و فعالیت بیشتر دانشجویان را فراهم آورند .

- توصیه می شود مسئولین محترم با برگزاری مجالس مختلف به مناسبت های نظیر اعیاد مذهبی و ملی و امثال آن و برگزاری اردوهای مختلف سبب نشاط بیشتر و انسباط خاطر دانشجویان شوند .

The survey of prevalent of depression and correlation with social and educational factors in Mashhad medical student

Abstract:

Introduction objectives : Mood disorders specially depressive disorders is one of the common disorders of psychiatry that effects the educational courses, familial and social functions very significantly.

This study is to evaluate the prevalence of depression in medical students and its correlation with social and educational factors." In Mashhad medical students college.

Methodology: This is a descriptive – analytical and cross – sectional research . A Two – part questionnaire was used for data collection .

Part I: It involved demographic features of the samples .

Part II: It involved a questionnaire called Beck depression inventory test (BDT).

Results: The results showed that 140 (55.1%) from 254 persons were males 114 persons were females. (44.4%) were in the basic sciences section , 32.2% in the physiopathology section , 24.5% were extern and other students (22.8%) intern students.

Frequency of depression in the different educational sections were as follows : 29.1% in basic section and 40.7% in physiopathology section and 32% between the externs and 48.2% in the intern students.

In general depression frequency had a significant statistical relationship with educational degree, parents school degree , parent children relations, job expectancy , economical status and depression history in the close relatives and medicine course .

Conclusion : Since there is frequency depression in the students differently and more in female students and married ones more than males and single ones .

Some factors can effect depression frequency negatively as we said above then it is proposed to improve conclusion sections and support the students more at risk in the colleges .

Key words : medical students , mashhad , depression

فهرست مطالب:

- ۱- توکلی زاده ج ، محمدپور ع . میزان افسردگی در دانشجویان دانشکده علوم پزشکی گناباد. گناباد: دانشکده علوم پزشکی . ۱۳۷۹.
- ۲- عکاشه گ . بررسی سلامت روانی دانشجویان ورودی سال ۱۳۷۵ . دانشگاه علوم پزشکی ، کاشان. اندیشه و رفتار. ۱۳۷۵ . سال پنجم ، شماره ۱۱-۱۹ .(F)
- ۳- Kaplan H.L, Sadock B J. *Comprehensive textbook of psychiatry*. Baltimore: williams and wilkins; 1995.
- ۴ - Gelder M, Mayou R: *Mood Disorder: Oxford text Book of psychiatry*;3rded. melbourne : Oxford university press . 1996 ; T 214-215.
- ۵ - Low KG, Feissner JM . *Seasonal effective disorder in college students : prevalence and attitude* . *J Am Coll He* . 1998; 47(3):135-7.
- 6-MacieJewski P K,Prigerson H.G,Mazure C.M. *Sex differences in event related risk for major depression*.*psych Med*,2001;31(4):593-604.
- 7- MacieJewski P.K,Prigerson H.G,Mazure,C.M.*Stressful life events and depression*.*Am.J psychi*,2000;157(0):134-5.
- 8 - Mc Dernott RJ,Hawkins WE, Littlefield EA,Muray S . *Health behavior correlates of depression among university students* . *J AM coll. He*,1998;38(3):115-9.
- 9- Sheeber L, Hops, H Davis B. *Family processes in adolescent depression* . *Clin Ch fam Psych Rev*,2001 , 4(1) : 1096 – 4037 ; 19-35 .